

ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม The Factors Influenced to Operation According to The Development Strategy of Sub-district Administrative Organization Mahasarakham Province

เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร¹ และ สมศักดิ์ พรหมเดื่อ²
Saowalak Kosonkittiumporn¹ and Somsak Phomdua²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ปัจจัยที่มีผลต่อผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา และข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็น นายกององค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 180 คน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ ปัจจัยด้านจิตใจ ปัจจัยด้านการยอมรับ ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ควรพัฒนาการจัดการการศึกษาให้มากขึ้น ควรกำหนดการพัฒนาคุณภาพชีวิต

¹ รองศาสตราจารย์ อาจารย์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² อาจารย์พิเศษ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

¹ Associate Professor, Lecturer of Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Maha Sara Kham University

² Special Lecturer in Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Mahasarakham University

ของประชาชนเป็นแนวทางแรกของยุทธศาสตร์ ควรเร่งดำเนินการพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ควรส่งเสริมการพัฒนาปัจจัยการผลิตภาคการเกษตร ควรมีการบูรณาการโครงการกิจกรรมระหว่างหน่วยงานท้องถิ่น เช่น พัฒนาคมนาคม ร่วมกัน พัฒนาอาชีพเป็นเครือข่าย

คำสำคัญ : ยุทธศาสตร์การพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล ปัจจัย

Abstract

This research aimed to study the operation according to the development strategy, and to study the factors influenced to operation according to the development strategy of sub-district administrative organization Mahasarakham province, including the useful suggestions. The sample was 180 people were analyzed by computer program. Determine statistically significant at the .05 level. The operation according to the development strategy sub-district administrative organization Mahasarakham province as overall was at high level. The factors influenced to operation according to the development strategy of sub-district administrative organization Mahasarakham province by statistical significant at .05 levels were the motivation, the acceptance, the teamwork, and the participation. Suggestions for Implementation of sub-district administrative organization Mahasarakham province, Should develop more educational management. The development of the people's quality of life should be the first strategy of the strategy. Should accelerate the development of infrastructure. Should promote the development of agricultural inputs. It should be integrated with the project activities between local agencies, such as the development of communications and networking.

Keywords : Development Strategy, Sub-district Administrative Organization, Interaction

บทนำ

ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบันแต่จากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันสังคมไทยยังไม่เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริงสาเหตุสำคัญที่เป็นเช่นนี้เพราะประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจ ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนกระบวนการทางการเมือง นักการเมือง ที่เข้าสู่ระบบการเมืองมุ่งหวังผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ทางการเมืองเป็นหลัก แม้ว่าประเทศไทยจะประสบปัญหาทางด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยแต่รัฐบาล ก็ได้พยายามแก้ไขปัญหามาอย่างจริงจังจึงพยายามส่งเสริมประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในชุมชน โดยการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนในตำบล หมู่บ้าน ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ (เสาวนีย์ ชินสิทธิรัตน์, 2550 : 1)

การปกครองท้องถิ่นเกิดจากแนวคิดการปกครองตามหลักการกระจายอำนาจ ให้กับประชาชน ถือเป็นรากฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนรู้จักปกครองตนเองเพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชน จะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรคปัญหาและช่วยกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นของตน จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการบริหารประเทศอีกด้วย (โกวิท พวงงาม, 2542 : 8)

การกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น หมายถึง การมอบอำนาจให้ท้องถิ่น จัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะอย่างเป็นอิสระภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด อาทิเช่น การกำหนดนโยบาย การบริหาร การบริหารบุคคล การเงินและการคลัง เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นโครงสร้างของการปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ (1) ฝ่ายสภาท้องถิ่น มาจากการเลือกตั้งจากประชาชนทำหน้าที่ เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งคอยควบคุมและตรวจสอบฝ่ายบริหาร (2) ฝ่ายบริหารท้องถิ่น มาจากการเลือกตั้งจากประชาชน ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและบริหารกิจการตาม กฎหมายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับการปฏิบัติงานในหน้าที่ประจำจะมี โครงสร้างทางเจ้าหน้าที่อีกส่วนหนึ่งเรียกว่า “พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ทำหน้าที่นํานโยบายของฝ่ายบริหารไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ (โกวิท พวงงาม, 2542 : 9)

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 78 บัญญัติว่า “...รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ...” รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น ประกอบกับ มาตรา 282 บัญญัติว่า “...ภายใต้มาตรา 1 รัฐต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น...” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2540 : 1) และตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 80 (4) บัญญัติว่า “...รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคมการสาธารณสุข การศึกษาและวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้ (4) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนาและเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา มาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ...” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2550 : 1)

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้มีคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะอนุกรรมการชุดดังกล่าวพิจารณาและให้ความเห็นชอบการถ่ายโอนภารกิจทั้ง 6 ด้าน รวมมีการถ่ายทั้งสิ้น 244 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ 50 กรม ใน 11 กระทรวง ซึ่งประกอบด้วย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จะมีเนื้อหาของงานเกี่ยวกับ การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณสุขโปศ การสาธารณสุข การควบคุมอาคาร ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต จะมีเนื้อหาของงานเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพ การสังคมสงเคราะห์พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กสตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาส งานนันทนาการ งานการศึกษา งานการสาธารณสุข ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว ซึ่งจะประกอบไปด้วยการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น การพัฒนาเทคโนโลยี การส่งเสริมการลงทุน การพาณิชยกรรม การพัฒนาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ประกอบไป

ด้วยการคุ้มครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ การดูแลรักษาที่สาธารณะ และด้านสุดท้ายคือ ด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น จะมีเนื้อหางานเกี่ยวกับการจัดการดูแลโบราณสถาน โบราณวัตถุ การจัดการดูแลพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และด้วยในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ นั้นมีปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ตัวแบบการพัฒนาองค์กร ซึ่งแต่ละ องค์การบริหารส่วนตำบลที่รับผิดชอบแต่ละพื้นที่มีปัญหาแตกต่างกันไป เช่น บางที่มีปัญหาด้านพื้นที่ บางที่มีปัญหาด้านประชากรที่มีหลากหลายเชื้อสาย บางที่มีปัญหาด้านการคมนาคม บางที่มีปัญหาด้านพื้นที่ทำกิน บางที่มีปัญหาด้านมลภาวะเป็นพิษ ซึ่งแต่ละพื้นที่ต่างมี ปัญหาที่ย่อมส่งผลต่อการนำนโยบายการกระจายอำนาจไปปฏิบัติด้วยกันทั้งสิ้น

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ว่าเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการบริหารจัดการ การบริการสาธารณะ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญ จึงมีความสนใจที่จะรู้ถึงความก้าวหน้า ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ว่ามีระดับการดำเนินงานมากน้อยเพียงใด ปัจจัยใดที่ส่งต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นข้อมูลในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการพัฒนา ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมผู้ช่วยวิจัย จำนวน 6 คน ด้วยตนเอง
3. การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยการแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม โดยใช้วิธีประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลการวัดระดับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำมาเปรียบเทียบตามเกณฑ์

3.3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression) เพื่ออธิบายปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม โดยใช้การวิเคราะห์แบบกำหนดตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด (Enter Method)

3.4 สรุปข้อเสนอแนะ ของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การวิเคราะห์เนื้อหา โดยสรุปประเด็นหาความหมายและแจกแจงความถี่แล้วนำเสนอด้วยการพรรณนาความ

4. ขอบเขตด้านพื้นที่ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม

5. ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาในเนื้อหาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม และข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม

6. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

6.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีทั้งหมด 246 คน จำแนกเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 123 คน และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 123 คน

6.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม โดยวิธีการหากลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากร โดยใช้กฎที่ว่าอัตราส่วนระหว่างหน่วย ตัวอย่างและจำนวนพารามิเตอร์หรือตัวแปรควรจะเป็น 20 ต่อ 1 (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2552) จำนวน 180 คน จำแนกเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 90 คน และ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 90 คน

7. ขอบเขตด้านตัวแปร

7.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

7.1.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านต่างๆ ประกอบด้วย

- 1) ด้านการจูงใจ
- 2) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การ
- 3) ด้านการมีส่วนร่วม
- 4) ด้านการทำงานเป็นทีม
- 5) ด้านการยอมรับ

7.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย

7.2.1 การจัดการศึกษาและสังคมแห่งการเรียนรู้

7.2.2 การสร้างความเข้มแข็งของสังคมและชุมชนในท้องถิ่น

7.2.3 การพัฒนาโครงสร้างการผลิตและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

ในท้องถิ่น

7.2.4 การพัฒนาและเสริมสร้างประสิทธิภาพองค์กร

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม

ตารางที่ 1 ระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม

การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. การจัดการศึกษาและสังคมแห่งการเรียนรู้	4.01	0.55	มาก
2. การสร้างความเข้มแข็งของสังคมและชุมชนในท้องถิ่น	3.88	0.46	มาก
3. การพัฒนาโครงสร้างการผลิตและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจท้องถิ่น	3.76	0.59	ปานกลาง
4. การพัฒนาเสริมสร้างประสิทธิภาพองค์กร	3.86	0.56	มาก
รวม	3.89	0.43	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การจัดการศึกษาและสังคมแห่งการเรียนรู้ 4.01 การสร้างความเข้มแข็งของสังคมและชุมชนในท้องถิ่น ($\bar{X}=3.88$) และการพัฒนาเสริมสร้างประสิทธิภาพองค์กร ($\bar{X}=3.86$) ด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ การพัฒนาโครงสร้างการผลิตและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจท้องถิ่น ($\bar{X}=3.76$) ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม (y)

ตัวแปรอิสระ (X)	b	S.E.	Beta	t	p-value
ค่าคงที่ (a)	-.197	.236		-.835	.443
ปัจจัยด้านจิตใจ (X_1)	.347	.067	.318	6.145	<.001*
ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กร (X_2)	.042	.063	.039	.658	.512
ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (X_3)	.099	.148	.123	2.243	.044*
ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม (X_4)	.218	.056	.247	3.913	<.001*
ปัจจัยด้านการยอมรับ (X_5)	.324	.056	.315	5.809	<.001*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, $R=0.825$, $R^2=0.681$

จากตารางที่ 2 พบว่า การวิเคราะห์ปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้การวิเคราะห์แบบกำหนดตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด (Enter Method) ดังนี้

1. ปัจจัยที่นำมาศึกษา ทั้ง 5 ตัวแปร มีความสัมพันธ์พหุคูณกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม (y) เท่ากับ 0.825 ($R=0.825$) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวแปรรวมกันมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงคือ ร้อยละ 82.50

2. ปัจจัยที่นำมาศึกษา ทั้ง 5 ตัวแปร มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง หรือการผันแปรกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม (y) เท่ากับ 0.681 ($R^2=0.681$) แสดงว่าตัวแปรอิสระ 5 ตัวแปรสามารถอธิบายการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ได้ร้อยละ 68.10

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้ง 5 ตัวแปร

สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีผลต่อการแปรผันแปรในตัวแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐานมากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้

- 3.1 ปัจจัยด้านจูงใจ (X_1 Beta = .318)
- 3.2 ปัจจัยด้านการยอมรับ (X_5 Beta = .315)
- 3.3 ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม (X_4 Beta = .247)
- 3.4 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (X_3 Beta = .123)

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านจูงใจ (X_1) คือ เมื่อมีการเปลี่ยนไป 1 หน่วย จะทำให้การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม สูงขึ้น .318 รองลงมา คือ ปัจจัยด้านการยอมรับ (X_5) ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม (X_4) และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (X_3) ตามลำดับ เมื่อมีการเปลี่ยนไป 1 หน่วย จะทำให้การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม สูงขึ้น .315 .247 และ .123 ตามลำดับ

สรุปผลและอภิปรายผล

1. ระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก จากผลดังกล่าว จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ได้มีการสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์ในกลุ่มจังหวัดที่ชัดเจนในการกำหนดแนวทางให้องค์การบริหารส่วนตำบลนำไปเป็นแนวทางการพัฒนายุทธศาสตร์ตนเอง สอดคล้องกับแนวคิด เสาวลักษณ์ โกลกิตติธัมพร (2557) ที่ได้อธิบาย การสื่อสาร (Communication) เป็น กระบวนการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร และเรื่องราวต่างๆ จากผู้ส่งสารไปสู่ผู้รับสารโดยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ในสภาพแวดล้อมหนึ่งๆ จนเกิดการเรียนรู้ ความหมายในสิ่งที่ถ่ายทอดร่วมกันและตอบสนองต่อกันได้ตรงตามเจตนาของทั้งสองฝ่าย ซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็นการสื่อสารระหว่าง

บุคคลและการสื่อสารขององค์กร และองค์การบริหารส่วนตำบลยังมีการดำเนินการจัดการศึกษาและสังคมแห่งการเรียนรู้ การสร้างความเข้มแข็งของสังคมและชุมชน ในท้องถิ่น การพัฒนาเสริมสร้างประสิทธิภาพองค์กร และการพัฒนาโครงสร้างการผลิต และสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจท้องถิ่น อย่างเต็มความสามารถในภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในภารกิจงาน ทั้งข้าราชการการเมือง และข้าราชการฝ่ายประจำ ต่างรู้บทบาทและหน้าที่ของแต่ละฝ่าย ตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันในหน้าที่ความรับผิดชอบ ที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่งที่แตกต่างกัน แต่ในรูปแบบการบริหารงานยังคงมีการพัฒนารูปแบบ โดยมีแม่แบบจากการบริหารราชการจากรัฐบาลกลาง ที่นักการเมืองเป็นผู้ทราบปัญหาในเชิงพื้นที่ กำหนดนโยบายในการบริหาร พัฒนา ส่วนข้าราชการมีหน้าที่แปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นหน่วยงานภาครัฐ หรือราชการอีกหน่วยหนึ่งที่มีการทำงานในการบริการประชาชนในเชิงพื้นที่ ในระดับล่าง สามารถเข้าถึงประชาชนได้ถึงในระดับรากหญ้า การเข้าถึงต้นตอของปัญหาในการทำงานจึงมีความหลากหลาย ยังมีพื้นที่กว้าง หลายหมู่บ้าน จำนวนประชากรมาก ยังมีความต้องการในการพัฒนา หรือการบริหารงานที่หลากหลาย ระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม จึงอยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิรักษ์ ประจกุล (2552 : 132) ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามแผนการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การดำเนินงานตามแผนการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคามผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม คือ ปัจจัยด้านจิตใจ ปัจจัยด้านการยอมรับ ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านจิตใจ มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ เป็นผลมาจาก การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

จังหวัดมหาสารคาม ต่างมีกรอบการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับตามที่กฎหมายกำหนด ให้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ โดยมีกระบวนการในหลายขั้นตอนในการกระตุ้นจิตใจให้องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนา เช่น ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีการดำเนินการจัดทำเป็นแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี ต่างเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่ผ่านกระบวนการขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่มีการจัดทำตั้งแต่การประชาคมแผนพัฒนา การรับทราบปัญหา การประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนา ซึ่งมาจากหลากหลายภาคส่วน ย่อมเป็นการกระตุ้น และจิตใจให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการกอบยุทธศาสตร์การ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ปัจจัยด้านจิตใจ จึงมีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม

2.2 ปัจจัยด้านการยอมรับ มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ จากการวิจัย พบว่า หากเกิดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชน หรือระหว่างประชาชนกับหน่วยงานในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบาทสำคัญในการคลี่คลายหรือยุติข้อขัดแย้งดังกล่าว ในการประสานงานระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานอื่นๆ ในพื้นที่ เป็นไปด้วยความราบรื่น ในส่วนการดำเนินกิจกรรมและโครงการต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากองค์กรเอกชนและหน่วยงานในพื้นที่ การประสานและร่วมดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่เป็นไปในรูปแบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และการติดต่อประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น) มีความสะดวกรวดเร็วกว่าไปติดต่อที่อำเภอ (การบริหารราชการส่วนภูมิภาค)

ดังนั้นในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม การได้รับการยอมรับนับถือ ในแต่ละบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละบุคคลที่ได้รับในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้การดำเนินการสู่ความสำเร็จ ปัจจัยด้านการยอมรับนับถือ จึงมีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม

2.3 ปัจจัยด้านการดำเนินงานเป็นทีม มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ จากผลวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความสำคัญอิสระในการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานไว้อย่างเหมาะสม การดำเนินงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับความไว้วางใจจากสมาชิกสภา และประชาชน และองค์การบริหารส่วนตำบล มีการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายในการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ละคนมุ่งมั่นในงานที่รับผิดชอบเพื่อร่วมกันสร้างผลงานให้แก่หน่วยงานและท้องถิ่นของตนเอง และข้าราชการ พนักงานมีการทำงานแบบพึ่งพากัน ร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

สอดคล้องกับแนวคิด เสาวลักษณ์ โกลลภิตติอัมพร และสัญญา เคนาภูมิ (2559) ที่ได้อธิบายว่า องค์การเป็นการรวมกลุ่มของมนุษย์ตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาดำเนินกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ร่วมกันโดยมีการแบ่งงานกันทำตามอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของแต่ละคน มีการติดต่อสื่อสาร และประสานงานกันอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ดังนั้น ในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล การทำงานเป็นทีมเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล เขตจังหวัดมหาสารคาม จึงเน้นหนักในการให้ความสำคัญในการทำงานเป็นทีม โดยเห็นได้จากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ได้มีการกำหนดทีม ในการเร่งดำเนินงานให้สำเร็จ ซึ่งเป็นการบูรณาการร่วมจากหลายๆ ภาคส่วน จากเห็นผลดังกล่าว ปัจจัยด้านการดำเนินงานเป็นทีม จึง มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม

2.4 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม มีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ จากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนได้มีโอกาสในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในทุกๆ ด้าน ได้ร่วมกำหนดวิธีการดำเนินงานโดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่หลากหลาย และประชาชนได้มีส่วนร่วมดูแลรักษาทรัพย์สินสิ่งสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้อยู่ในสภาพใ้การใช้การได้ดี มีโอกาสได้ติดตามข้อมูลข่าวสารและความเคลื่อนไหวขององค์การบริหารส่วนตำบล

เป็นประจำ และประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานโครงการในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ดังนั้น ในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบล การสร้างการมีส่วนร่วมจึงเป็นสิ่งสำคัญให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการในยุทธศาสตร์ได้เข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินการต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การร่วมเป็นคณะกรรมการแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา 5 ปี การร่วมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล จากผลดังกล่าว ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมจึงมีผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดมหาสารคาม สอดคล้องกับ สมศักดิ์ พรหมเตือ (2559) ได้อธิบาย กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญยิ่งในทุกกระบวนการ ไม่ว่าจะ เป็น การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในการจัดสรรประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล โดยต้องสร้างการมีส่วนร่วมให้ประชาชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ร่วมในนโยบาย ซึ่งจะทำให้นโยบายมีความหลากหลาย เป็นนวัตกรรมทางนโยบายใหม่ๆ อันจะนำพาองค์การประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยข้อเสนอแนะบางประการอันอาจเป็นประโยชน์ ดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

- 1) ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการพัฒนาปัจจัยการผลิตภาคการเกษตรให้มากขึ้น
- 2) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการสนับสนุนส่งเสริมขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างมีเอกลักษณ์
- 3) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนในทุกด้าน
- 4) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรพัฒนาส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมแก่ประชาชนในพื้นที่

5) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรสร้างการบูรณาการร่วมและสนับสนุนหน่วยงานอื่นในการร่วมพัฒนา

1.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ควรสร้างแรงจูงใจในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

2) ควรสร้างการยอมรับในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งตัวผู้กำหนดนโยบาย ผู้ปฏิบัติ และประชาชนผู้ได้รับประโยชน์

3) ควรสร้างทีมงานในการทำงานอย่างเป็นระบบในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์

4) ควรกระตุ้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

1.3 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1) ควรพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการการศึกษาให้มากขึ้น

2) ควรเร่งดำเนินการพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ระบบประปา

3) ควรมีการดำเนินการสร้างชุมชนต้นแบบการพัฒนา

4) ควรพัฒนาแหล่งน้ำให้พอเพียงต่อการอุปโภค บริโภค

5) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพัฒนาสร้างศักยภาพภายใน และประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของการพัฒนาโครงสร้างการผลิตและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจท้องถิ่น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบความสำเร็จในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม

เอกสารอ้างอิง

- โกวิท พวงงาม. (2542). *การเมืองการปกครองไทย หลักการและมติใหม่ในอนาคต*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- Phuanggam, Kowit. (1999). *Thailand Politics Principles and resolutions in the future*. Bangkok: Bopitch printing.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2552). *Twilight Program (66) เรื่องการเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมกับงานวิจัย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- Wiratchai, Nonglak. (2009). *Twilight Program (66) The use of appropriate statistical research*. Bangkok: National Research Council of Thailand.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540,” *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 114 ตอนที่ 55ก. หน้า 1-99. 11 ตุลาคม 2540.
- “The Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 1997.,” *government gazette*. book 114 part 55ก. page 1-99. 11 October 1997.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550”. *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 124 ตอนที่ 47ก. หน้า 1-99. 24 สิงหาคม 2550.
- “The Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2007”. *government gazette*. Book 124 part 47ก. page 1-99. 24 August 2007.
- สมศักดิ์ พรหมเดื่อ. (2559). นวัตกรรมนโยบายในการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสาน ตอนกลาง. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*, 9(2), 9-24.
- Phomdua, Somsak. (2016). The Public Service Policy Innovation of Sub-district Administrative Organization in The Central Northeast of Thailand. *Journal of social academic*, 9(2), 9-24.
- สุทธิรักษ์ ประจงกุล. (2552). *การดำเนินงานตามแผนการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์*. วิทยานิพนธ์ รป.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Prajongkul, Suthirak. (2009). *The Operation Based on Decentralization Plan for Local Administration Organization under Sub-District Administration Organization in Kalasin*. (Thesis M.pa.). Rajabhat Maha Sarakham University.

เสาวนีย์ ชินสิทธิรัตน์. (2550). *การนำนโยบายการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นไปปฏิบัติ : ศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลพลวง กิ่งอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี*. (วิทยานิพนธ์ ปร.ม. สาขานโยบายสาธารณะ), มหาวิทยาลัยบูรพา.

Seensitirat, Sawanee. (2007). *Adopting a policy of decentralization, local governance into practice: Study Plong Sub-district Administrative Organization Khao Khitchakut district Chanthaburi Province*. (Thesis M.pa.). Major public policy Burapa university.

เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร และสัญญา เคนาภูมิ. (2559). หลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับองค์การและการจัดการ. *วารสารวิชาการแพรวากาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์*, 3(1).

Kosolkittiamporn, Soawalak., & Kenaphoom, Sanya. (2016). General Principle of Organization and Management. *Praewa Kalasin Journal of Kalasin University*, 3(1).

เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร. (2557). การพัฒนาสมรรถนะทางการบริหารที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม. *วารสารช่อพะยอม*, 25(2), 109-124.

Kosolkittiamporn, Soawalak. (2014). The Effective Administration Competency Development of the Sub-district Administration Organization Executives, Maha Sarakham Province . *Chophayom Journal*, 25(2), 109-124.